

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Oppsummering av dialogmøte 13.05.2025

Møtested: Vauldalen Fjellhotell

Tilstede:

Verneområdestyret: Even Østbyhaug, Elin Tamnes, Mona Fjellheim, Nils Tonny Bransfjell

Rådgivende utvalg: Helge Thorsvoll, Bjørn Schjølberg, Per Albert Sødal

Administrativt kontaktutvalg: Ragnhild Trønnes, Philip Helleberg

Andre: Kristin Lund Austvik, Tommy Vestøl

Nasjonalparkforvaltere: Lars Slettom, Marit Sophie Berger

Program for møte

10.00	Velkommen	Styreleder Even Østbyhaug)
10.05	Orienteringer fra verneforvaltningen	Nasjonalparkforvalter Marit S Berger
10.30	Status for fjellreven, Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og fjellområdene rundt	Seniorforsker Nina E. Eide, NINA. Foredraget er på teams.
11.00	Pause	
11.10	Fagtema om hogst i verneområder: • Bestemmelser om hogst i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområdet • Skogbruksplan i verneområder	Nasjonalparkforvalteren Rådgiver skog og vilt, Røros Tommy Vestøl
12.00	Orienteringer fra verneforvaltningen og eventuelle innspill fra deltagerne på møte	Nasjonalparkforvalteren
12.30	Lunsj	

Programmet ble gjennomført som planlagt. Presentasjoner fra de ulike foredragene ligger bakerst i oppsummeringen.

Stikkord fra møte:

- Info fra forvalter – tiltak/årsplan – se presentasjon.
- Siste nytt om fjellrev i Skardsfjella og Hyllingsdalen og fjellområdene rundt v/ Nina Eide – presentasjon foreløpig ikke oversendt

- Skogbruk i verneområdet – orientering om retningslinjer i forvaltningsplan – v/Marit S Berger - se presentasjon.
- Skogbruksplan v/Tommy Vestøl - se presentasjon
 - Vernskog -skog som verner mot klima – vernskogmelding til kommunen – flatestørrelse/utførelse – mye skog på Røros er vernskog
 - Nye skogbruksplaner gir økt aktivitet i regionen – hogst av bjørk
 - Massevirke av bjørk er ok betalt nå – virkeskjøpere har mål om å øke aktivitet i kommunen – hogst av bjørk
 - PEFC – skognæringas egen standard – kompromiss mellom virkeskjøpere/naturvern – 30 ulike krav om hvordan skogen skal forvaltes
 - MiS – miljøverdier i skog – registreringsverktøy – tømmerkjøpere krever at trevirket er miljøsertifisert – 12 hovedtyper av livsmiljø m betydning for biologisk mangfold i skog
 - Nyregistrering MiS i Røros – skogbruksplanprosjekt i 4 kommuner – Os, Tolga, Foldal, Røros
 - Ingen MiS -registrering – ingen salg av tømmer – kan lage egen plan, men da får de ikke tilskudd og må betale mye selv for å selge tømmer
 - 78 % har bestilt MiS , 22 % har ikke bestilt MiS (produktivt skogareal)
 - Skogloven og verneforskriften gjelder sammen
 - Ikke relevant å bruke midler på MiS innenfor verneområdet – ikke krav om MiS – registrering
 - Anbefaler NiN – kartlegging i verneområdet – for å sikre at hogst ikke går ut over viktige naturverdier.

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajve

Dialogmøte 13.05.2025

Vauldalen Fjellhotell

Program, tirsdag 13. mai 2025

Klokkeslett	Hva
09.30	Kaffe og biteti
10.00	Velkommen
10.05	Orienteringer fra verneforvaltningen
10.30	Status for fjellreven, Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og fjellområdene rundt
11.00	Pause
11.10	Fagtema om hogst i verneområder: • Bestemmelser om hogst i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområdet • Skogbruksplan i verneområder
12.00	Orienteringer fra verneforvaltningen og eventuelle innspill fra deltagerne på møte
12.30	Lunsj

Foto Soeneken Javre, Lars Sletom

Orienteringer fra verneforvaltningen

- Årsrapport 2024
- Kommunikasjonsplan
- Tiltak i 2025

Flekkmarhånd. Foto: Marit S. Berger

Årsrapport 2024

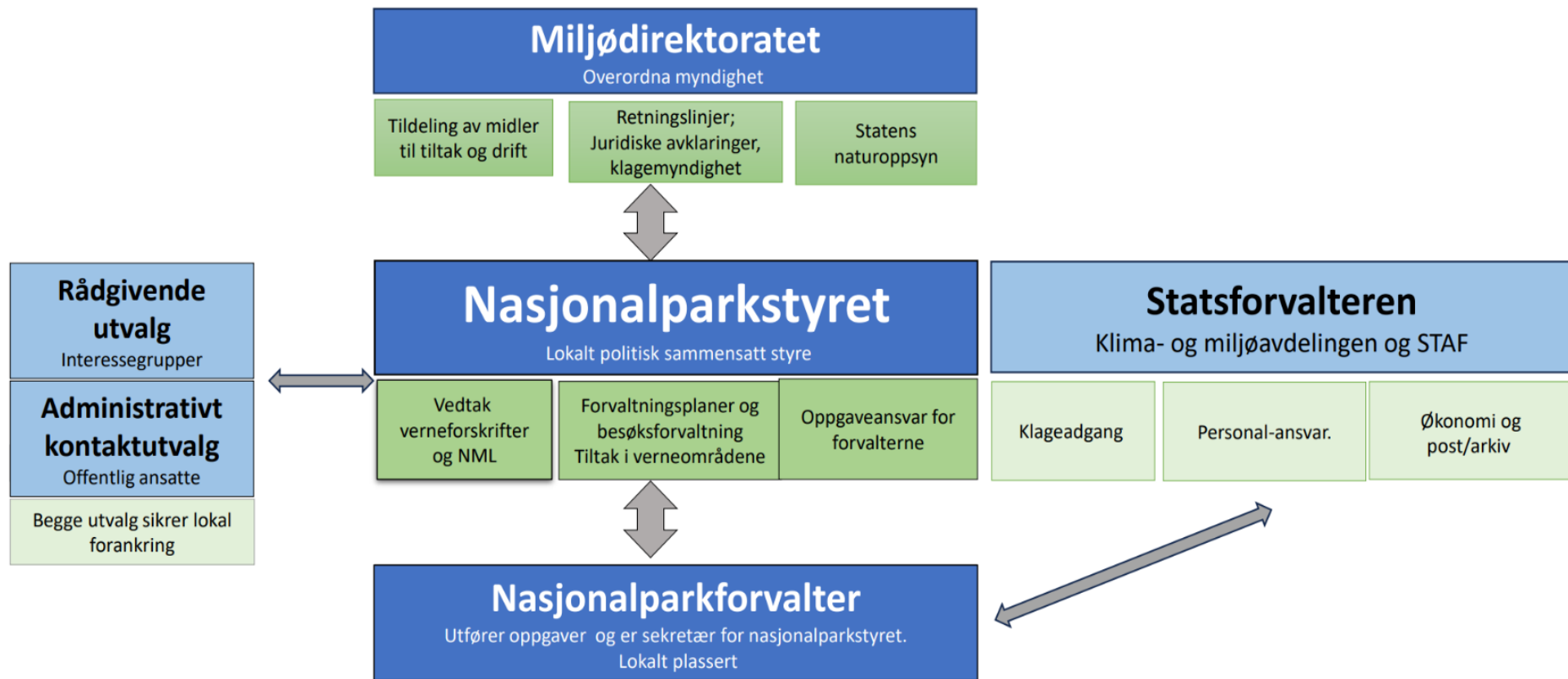
- Er sendt ut til dere, men ligger også tilgjengelig på nettsida til verneområdestyret: [Nasjonalparkstyre | Årsrapporter](#)
- Beskriver ansvar, organisering og oppgaver i verneforvaltninga, samt hvem som sitter i styrer og ulike utvalg.
- Viktigste tiltaket i 2024 var «Mulighetstudie for innfallsporter og informasjonspunkt» - dette danner grunnlaget for videre arbeid med innfallsportene.
- Antall saker til behandling (styret og delegert) var nokså likt med tidligere år.

Årsrapport 2024

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Lokal forvaltning av de store verneområdene

Miljødirektoratet delegerer myndighet til Nasjonalpark-/verneområdestyret som igjen kan delegerer myndighet til nasjonalpark-/verneområdeforvalter

Innfallsporter og informasjonspunkt

Prioritering - framdriftsplan

Informasjonspunkt	Samarbeid med andre verneområder	Kommentarer	Når?
705 Senteret	Skarvan-Roltdalen-Sylan	Mindre tiltak, (tavle med nærmiljøkart og skiltstolpe for stier.)	2025
Stugudal Sentrum	Sylan	Uavklart plansituasjon og foreløpig uavklart med grunneier	2028
Brekken Sentrum	Femund og Sølendet,	Lokalt engasjement. Avklart med grunneier. Krever samfinansiering med andre	2026
Tursti Haugatjønn		Samarbeid med Brekken skole.	2025
Innfallsporter	Samarbeid med andre verneområder	Kommentarer	Når?
Stugudal camping	Ingen	Avklart med grunneier	2025
Torsvollen	Ingen	Avklart med grunneier	2026
Vauldalen Fjellhotell	Femund	Avklart med grunneier. Krever samfinansiering med andre	2027

Verneområdet

Innfallsporter og Informasjonspunkt

1. 705 Senteret
Mulighetsstudie
Informasjonspunkt
Adresse: Kløftvegen 1

Informasjonspunktet i Ås i Tydal er allerede etablert og er felles med Sylan landskapsvernområde og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

2. Stugudal turistinfo
Mulighetsstudie
Informasjonspunkt
Adresse: Stugudalsvegen 2031

Punktet i Stugudal sentrum skal være felles med Sylan landskapsvernområde.

3. Stugudal camping
Forprosjekt
Innfallsport
Adresse: Stugudalsvegen 2270

4. Torsvollen
Forprosjekt
Innfallsport
Adresse: Torsvollveien

5. Brekken
Forprosjekt
Informasjonspunkt
Natursti Haugatjønn
Adresse: Aursundveien 3229

6. Vauldalen
Forprosjekt
Innfallsport
Adresse: Mellomriksveien 904

Kommunikasjonsplan

- Godt verktøy for forvaltningas videre arbeid ut mot publikum, interesseparter og offentlige myndigheter
- Nå målene i besøkstrategien
- Tiltaksplan som oppdateres kontinuerlig
- Link:
[Kommplan_Skardsfjella_Hyllingsdalen-26.02.25.pdf](#)

Kommunikasjonsplan for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Årets tiltak

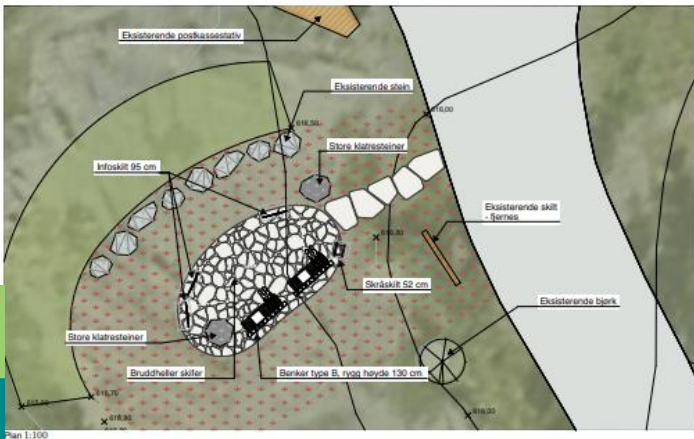
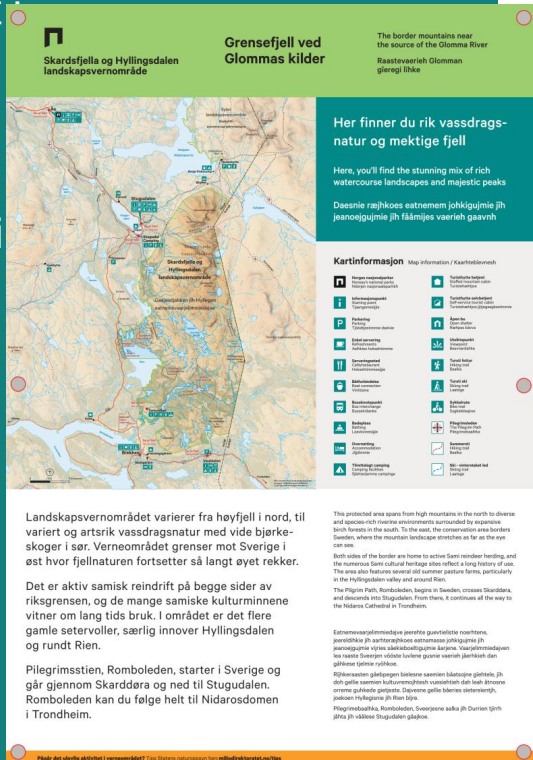
- Innfallsport Stugudal camping
- Natursti Haugatjønna, Brekken
- Teller i Møsjødalen
- Skjøtsel på prioriterte setervoller
- Nettside for publikum lansert i dag?
- Facebook – kommer straks
- Brosjyre – kommer til høsten ev. 2026

Foto: Befaring Stugudal camping, Marit S Berger

- Skisser fra landskapsarkitekt: Agraff Arkitektur

- Kartplakat, temaplakater om råd om ferdsel og samisk reindrift. Nærmiljøkart

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jñ Hylligen
eatnemevaarjelmiedajve

Kartplakat

Skardsfjella og Hyllingsdalen
landskapsvernområde

Skardsfjella og Hyllingsdalen
landskapsvernområde

Grensefjell ved
Glommas kilder

The border mountains near
the source of the Glomma River
Raastevaerih Glomman
gieregi lthke

Her finner du rik vassdrags-
natur og mektige fjell

Here, you'll find the stunning mix of rich
watercourse landscapes and majestic peaks

Daesnie ræjhkoes eatnemem johkgujmie jñ
jeanoegujmie jñ fäämijes vaerih gaavnh

Kartinformasjon Map information / Karttebjevneh

Høyskoleparken Høyskoleparken	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Informasjonsskiltet Informasjonsskiltet	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Parkering Parkering	Åpen be Åpen be
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen
Skiløpsspor Skiløpsspor	Turisthytte Rogen Turisthytte Rogen

Landskapsvernområdet varierer fra høyfjell i nord, til
varierte og artsrik vassdragsnatur med vide bjørke-
skoger i sør. Verneområdet grenser mot Sverige i
øst hvor fjellnaturen fortsetter så langt øyet rekker.

Det er aktiv samisk reindrift på begge sider av
riksgrensen, og de mange samiske kulturminnene
vitner om lang tids bruk. I området er det flere
gamle setervoller, særlig innover Hyllingsdalen
og rundt Rien.

Pilegrimsstien, Romboleden, starter i Sverige og
går gjennom Skarddøra og ned til Stugudalen.
Romboleden kan du følge helt til Nidarosdomen
i Trondheim.

This protected area spans from high mountains in the north to diverse
and species-rich riverine environments surrounded by expansive
birch forests in the south. To the east, the conservation area borders
Sweden, where the mountain landscape stretches as far as the eye
can see.

Both sides of the border are home to active Sami reindeer herding, and
the numerous Sami cultural heritage sites reflect a long history of use.
The area also features several old summer pasture farms, particularly
in the Hyllingsdalen valley and around Rien.

The Pilgrim Path, Romboleden, begins in Sweden, crosses Skarddøra,
and descends into Stugudalen. From there, it continues all the way to
the Nidaros Cathedral in Trondheim.

Eatnemevaarjelmiedajve jerehto guvčielletie noarhtene,
jeandihkie jñ aarhterhkoes eatnemeasse johkgujmie jñ
jeanoegujmie vijies sækseboeltgijmie larene. Vaarjelmiedajven
lea raaste Sverjien vobiete luvlene guvnie vaerih jærhkieh den
gæhkoes tjelmie rjehkoes.

Rjehkoasaten gæhkoen bielese saemien blattojne gæhkoet, jñ
doh gælle saemien kulturremhohes vuessieh dah leah åtneane
onrene gukade gæhkoet. Dajveine gælle bærtes sieterentjñ,
jeatne Hylligenie jñ Rien bje.

Pilegrimsstien, Romboleden, Sverjien aalka jñ Durien tjñh
jærhta jñ vælese Stugudalen gæhkoet.

Nærmiljøkart Ås i Tydal

Plan om tilsvarende
kart for Stugudal for
innfallsporten ved
Stugudal Camping

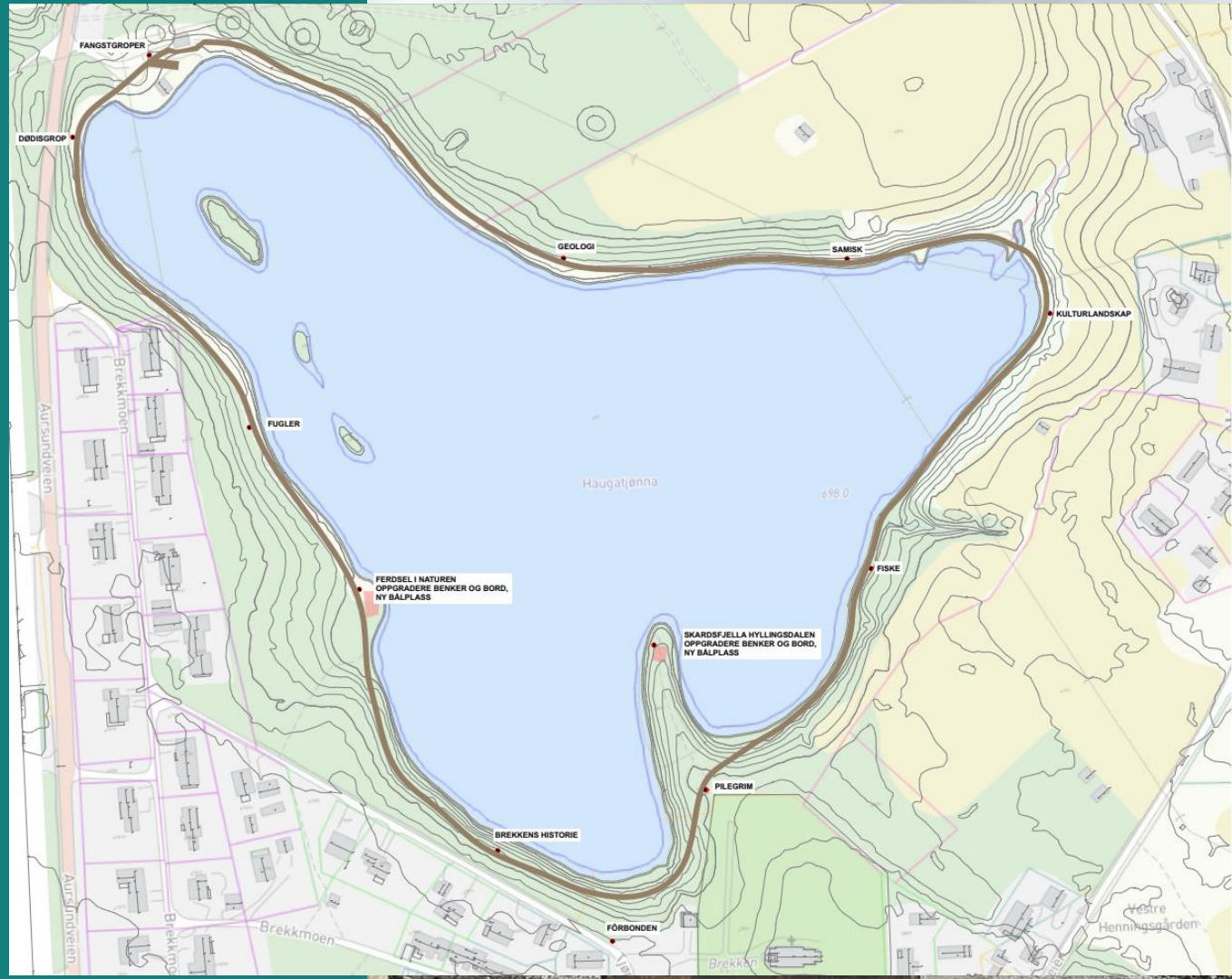

Natursti Haugatjønna

- Skolen i Brekken jobber med tekster til naturstipostene.
- Verneområdestyret bidrar med skiltstolper og oppgradering av rasteplasser.
- Tiltaket er foreløpig avklart med grunneierne, formelle avtaler under arbeid.
- Produsent av skilt og skiltstolper er valgt
- Produsent av møbler til rasteplasser er ikke avklart.
- Brekken bygdeutvikling kan trolig bistå med dugnadsinnsats ved oppsetting

Fôrbonden
Brekkens historie
Ferdseisråd
Fugler ved Haugatjønna
Haugatjønna er ei dødisgrop
Fangstgroper ved Haugatjønna
Geologi
Sørsamisk næring og kultur
Matkultur i Brekken
Fiske i Haugatjønna
Pilegrims-historie
Skardsfjella og Hyllingsdalen
landskapsvernområde

Bestemmelser om hogst i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Foto: Bevernag, Eli Cora Myrseth

Hva sier verneforskriften

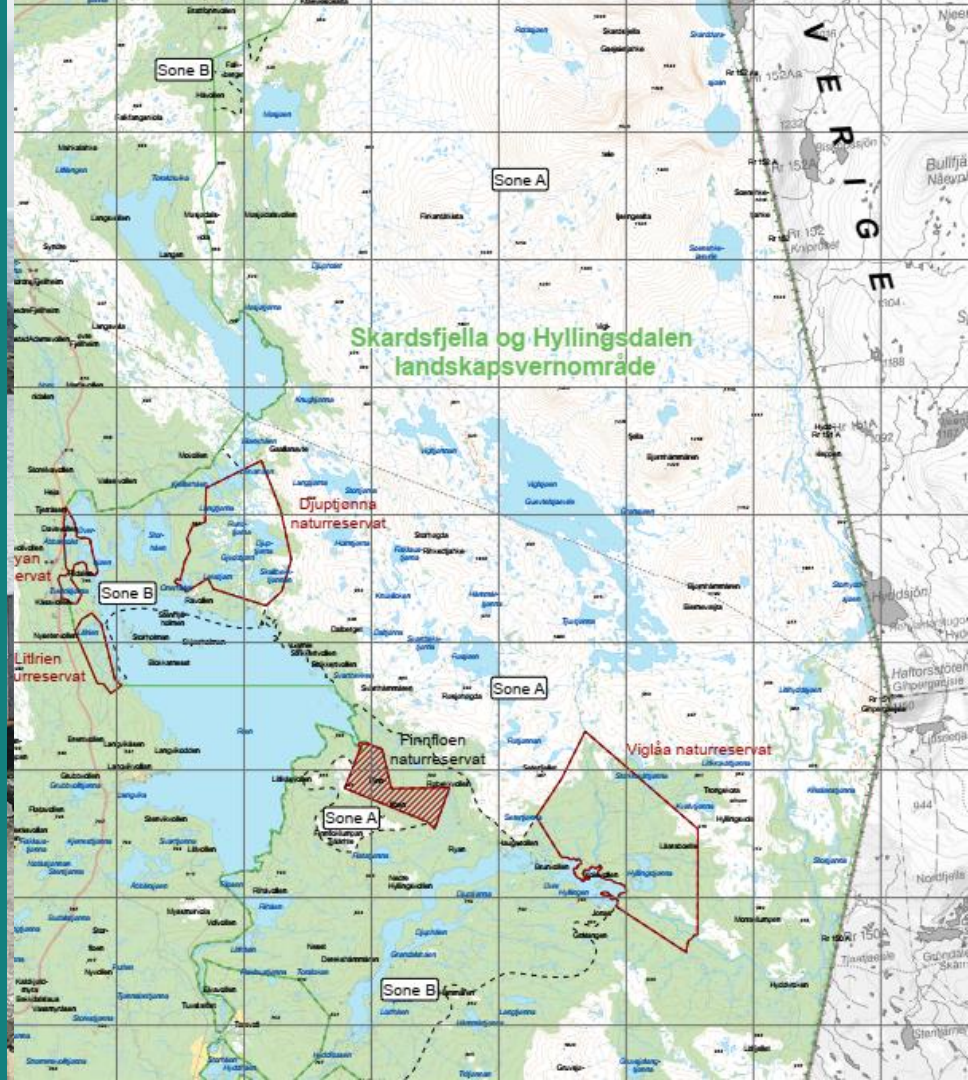
Skogsdrift og hogst av ved i samsvar med forvaltningsplan er tillatt.

Naturlig foryngelse - ikke planting

Hogst skal skje i form av plukkhogst. I sone A skal minst 60% av stående m3 stå igjen.

Det kan søkes om andre skogbrukstiltak, f.eks snauhogst av contortafuru og gran.

Motorferdsel i forbindelse med skogsdrift og vedhogst i samsvar med forvaltningsplan er tillatt.

Hva sier forvaltningsplanen om hogst?

- Retningslinjer for hogst på side 35 og 36
- Bjørkeskogen skal bevares – kun plukkhogst. Død ved skal forbli i skogen.
- Ulike krav i sone A og B, strengest i sone A.
- Spesielle biotoper – PEFC-standard
- Spare soner mot snaufjell, kjøler, myrer og vassdrag
- Forbudt med treslagskifte, grøfting, sprøyting og planting
- Forbud mot bygging av skogsbilveier.
- Forholdsregler for å unngå kjøreskader.
Kun kjøring med lett beltegående kjøretøy på vinterføre i sone A

Foto: Hornugle, Gunn Ertsgaard

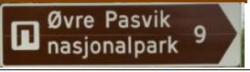
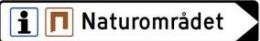
Skilting langs hovedveiene

Skiltplan under arbeid for oppgradering av skilting langs hovedveier for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

Eksisterende skilt for Skardsfjella og Hyllingsdalen i Stugudal sentrum tas ned. Skilt ved Stugudal camping erstattes.

Skilting ved 705 Senteret mangler

Plan for skilting i Røros kommune kommer

Serviceskilt og virksomhetsvisning	Symbol	Kode	Bruk
Naturvernomsråde portalsymbol	 	640.30	Startpunkt for tur, info om naturvernomsråde Verneform skal kun brukes om nasjonalpark Skarvan og Roltdalen nasjonalpark Sylan
Symbol som kan kombineres med naturvernomsråde-symbol		650.20	Startpunkt for tur Infotavler som viser tilbud av merkede turveger og stier i området
Symbol for informasjon som kan kombineres med symbol for naturvernomsråde ved infopunkt	 	635 Hvit bakgrunn i stedet for blå	Infopunkt med informasjon om naturvernomsråde

Stugudal Camping

Stugudal sentrum

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jïh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajve

Link til reiseregning

[For deg som har gjort et oppdrag for en statlig virksomhet | DFØ](#)

Linker til informasjon

[Nasjonalparkstyre | Forside](#) - styret nettside

[Miljøvedtaksregisteret](#) – alle enkeltvedtak – kan abonnere på spesifikke vedtak

[Naturbase: Natur og miljø på kart](#) - miljodirektoratet.no

Nettside for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med naturreservatene:

[Start - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde](#)

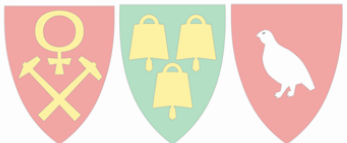

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Skogbruksplan

Vauldalen 13.05.2025

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

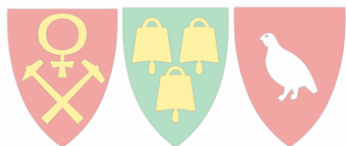
Hva er skogbruk i 2025?

Norges skogeierforbund sier:

- *Produksjon og høsting av en fornybar ressurs*
- *Gir grunnlag for inntekter til skogeier, verdiskapning, sysselsetting, karbonbinding og produksjon av produkter, som også kan erstatte bruk av fossile og energikrevende materialer*

Naturvernforbundet sier:

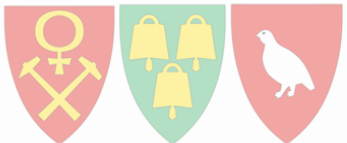
- *Globalt står vi overfor to store problemstillinger; endring i klima og tap av biologisk mangfold.....i dag er hele 1.400 arter direkte truet av skogbruksvirksomhet.*

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Landbruks- og matdepartementet

Skogpolitikken skal legge til rette for ein berekraftig ressursforvaltning, der hogsten ikke overgår tilveksten, og der ein tar hensyn til andre viktige oppgåver skogen har – som leveområde for planter og dyr, rekreasjonsarena for menneske, og som lager og sluk for karbon.

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

«Mitt syn»

- Avvirkning er et stort inngrep i naturen – arter mister leveområdet og arter dør
- Muligheter for miste viktige arter i skogen
- Forurensning – opphoping av næringsstoffer, avrenning, bekkekryssing osv.
- Skogen blir totalforandret – ødelagt lokalt
- Bygging av landbruksveier – inngrep, erosjon, mennesker lengre inn i naturen osv.
- Markberedning – metan
- Planting av fremmede treslag
- Høsting av en bærekraftig ressurs
- Verdiskapning – lokalt og nasjonalt
- Produksjon av hjortevilt – vi kan styre produksjon av beiteplanter
- Forme skogbildet – til gode for både arter og oss mennesker
- Alt som kan lages av olje, kan lages av produkter fra trevirke

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Lovverk

Skogbruksloven er en norsk lov som har som formål å fremme en bærekraftig forvaltning av skogressursene med sikte på aktiv lokal og nasjonal verdiskaping, samt å sikre det biologiske mangfoldet, hensynet til landskapet, friluftslivet og kulturverdiene i skogen.

Kommunenes ansvar for skogforvaltningen blir synliggjort, skogeiernes meldeplikt for skogbrukstiltak blir utvidet, og skogeiernes pålegges å ha oversikt over miljøverdiene i skogen og å ta hensyn til disse i den praktiske virksomheten.

Bærekraftforskriften – fremme et bærekraftig skogbruk som sikrer miljøverdiene i skogen, aktiv forvaltning og oppbygging av ny skog, og god helsetilstand i skogen.

Naturmangfoldloven – naturen og dens biologiske. Landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Skognæringas egen standard

- Norsk PEFC skogstandard setter standarden for hvordan skogen i Norge skal forvaltes og drives bærekraftig. Skogeier har endelig ansvar for etterlevelse av kravene
- Inneholder 30 krav som beskriver hvordan skogeier skal forvalte og drive skogen. I tillegg kan det foreligge retningslinjer og presiseringer som forklarer og utdyper enkelte krav etter behov.
- Utviklet for norske forhold. Den presiserer og går ofte lengre enn det norske lovgivningen, samtidig som den møter internasjonale kriterier. De fleste kravene handler om det å ta vare på biologisk mangfold, muligheten for friluftslivet lokalt, og en sunn og bærekraftig skog.

I dette arbeidet har både skogbruket og «naturvern» siden bidratt.

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Miljøregistering i skog (MiS)

- MiS er et registreringsverktøy for å bevare miljøverdiene i skogen
- Baserer seg på registreringer av 12 hovedtyper av livsmiljø – m/spesiell betydning for biologisk mangfold i skog.
- Gir skogeier informasjon om miljøverdier i egen skog.
- Sertifikatholderne(tømmerkjøperne) krever at virket de kjøper er miljøsertifisert.

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

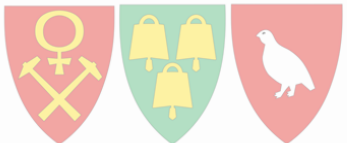
Element	Livsmiljø
1. Stående død ved	Lauvtrær – fuktig Lauvtrær – tørt Bartrær – fuktig Bartrær – tørt
2. Liggende død ved	Lauvtrær – fuktig Lauvtrær – tørt Bartrær – fuktig Bartrær – tørt
3. Rikbarkstrær	Rikbarkstrær – fuktig Rikbarkstrær – tørt
4. Trær med hengelav	Hengelav – fuktig Hengelav – tørt
5. Eldre lauvsuksesjoner	Lauvsuksesjon – fuktig Lauvsuksesjon – tørt
6. Gamle trær	Gamle lauvtrær – fuktig Gamle lauvtrær – tørt Gamle bartrær – fuktig Gamle bartrær – tørt
7. Hule lauvtrær	
8. Brannflater	
9. Rik bakkevegetasjon	Rike vegetasjonstyper – fuktig Rike vegetasjonstyper – tørt
10. Bergvegger	Rike – fuktige bergvegger Rike – tørre bergvegger Fattige – fuktige bergvegger Fattige – tørre bergvegger
11. Leirraviner	
12. Bekkekløfter	Rike bekkekløfter Fattige bekkekløfter

Skogbruksplan m/MiS i Røros kommune

- Ikke utført MiS registrering i Røros kommune tidligere – nyregistrering
- Oppstart skogbruksplanprosjekt m/fire NØ kommuner
- Skogressursen skal dokumenteres og MiS registreringer skal utføres
- Ingen MiS registrering av eiendommen → ingen salg av tømmer

Status:

- 177 skogeiere bestilt, 78 % av det produktive skogarealet(AR5)
- 22 % har ikke bestilt

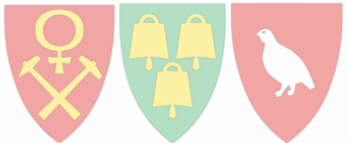
FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Skogsdrift i verneområder

- Skogloven ikke gjeldende – verneforskriften gjelder
- Står noe om MiS og hogst i forvaltningsplanen

Spesielle biotoper i skogen skal ivaretas i tråd med Norsk PEFC Skogstandard. Spesielle biotoper kan være reirtrær for rovfugler med de nærmeste omgivelser, rike kilder med nærliggende område, holt av osp, istervier, selje eller rogn m.m.

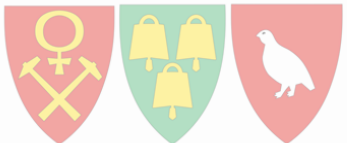
- Lite mening å bruke midler til MiS registreringer innenfor vernede områder – liten skogbruksaktivitet – oppfatter ikke at det kreves MiS registrering
- Det kan fortsatt drives skogbruk i verneområdet, men med begrensninger

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Skogsdrift i verneområder

- Uttak av ved, som ikke omsettes, berøres ikke av PEFC
- Heller ikke straffbart etter skogloven, selv uten MiS kartlegging
- Forvaltningsplanen åpner for at drift kan skje skånsomt
- Ved uttak av «fremmede» arter – ønsket uttak – bør dette dokumenteres fra vernemyndighet slik at det kan åpnes for å omsettes gjennom sertifiserte kanaler

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen

Spørsmål?

FELLES
LANDBRUKSAVDELING
Røros - Os - Holtålen